

МК:

Поглавје 29 – Царинска унија

Сите земји-членки се дел од царинската унија на ЕУ и следат исти царински правила и постапки. Ова бара усогласување на законодавството, соодветен капацитет за спроведување, примена и пристап до заедничките компјутеризирани царински системи.

Северна Македонија има **добро ниво на подготвеност** во овој дел. Постигнат е **одреден напредок** преку континуирана консолидација, примена и надградба на ИТ системите. Се продолжи со промоција на концептот Овластен економски оператор (ОЕО). Царинската управа спроведува целосно безхартена околина при обработка на царински декларации и акцизни документи. Минатогодишните препораки беа делумно спроведени.

Следната година земјата треба:

- да продолжи со консолидација и целосна употреба на нејзините ИТ системи, вклучително и усогласување со модулите на Повеќегодишниот акциски план (MASP) на Комисијата да обезбеди нивна континуирана надградба и деловен континуитет; ги комплетира и применува своите ИТ системи и да обезбеди нивна надградба и одржување и да обезбеди континуитет во работењето;
- да го ратификува Протоколот за елиминирање на нелегална трговија со тутунски производи.

Степенот на усогласеност на **царинското законодавство** со правото на ЕУ е висок. Царинската тарифа за 2022 година е усвоена и истата ги одразува најновите измени на Комбинираната номенклатура на ЕУ. имплементиран е Дополнителниот протокол 5 за олеснување на трговијата, а продолжи и промоцијата на концептот Овластен економски оператор (ОЕО). Досега 23 компании се иматели на уверение ОЕО. Во декември 2021 година беше потпишан Договор за взаемно признавање на ОЕО со Албанија, а договорот со Србија започна да се спроведува. Северна Македонија допрва треба да го ратификува Протоколот за елиминирање на недозволената трговија со тутунски производи, потпишан во 2014 година.

Во однос на **административниот и оперативниот капацитет**, Царинската управа продолжи да ги применува стандарди за професионален интегритет и антикорупција. Воспоставен е сеопфатен разузнавачки и информациски систем за поддршка на контрола и истраги. Управувањето со ризик беше систематски применувано со процент на физички контроли од 6,3 % и документарни контроли што сочинуваат 18 % од сите пратки во 2021 година. Се спроведува ЦЕФТА 2020-24 Регионалната стратегија за управување со ризик. Договорот за воспоставување заеднички гранични контроли со Албанија беше ратификуван во декември 2021 година. Усвоена е нова Стратегија за развој на ИКТ за 2021-2025 година, која има за цел да обезбеди координиран и навремен развој и имплементација на националните системи со оние на ЕУ.

Во функција е систем за електронска размена на податоци (SEED+) кој овозможува еднообразна работа на службите присутни на границите, електронска размена на податоци и поголема транспарентност. На аеродромот во Скопје беше формирана единица за меѓуагенциска соработка (AIRCOP), чија цел е подобрување на капацитетите за гранична контрола, фокусирајќи се на патници со висок ризик и авионски товар. Царинската управа учествуваше во три меѓународни операции и голем број проекти, во соработка со Европол и Светската царинска организација (СЦО), за борба против недозволената трговија со дрога, фалсификувани стоки, лекови, медицински помагала и заштитна опрема, оружје, експлозиви, опасен отпад, културни добра и тутунски производи. Учествуваше во операцијата „СТОП II“ предводена од СЦО, фокусирана на спречување на увоз, извоз и транзит на фалсификувани вакцини и медицински материјали во борбата против КОВИД-19. Продолжи соработката и размената на разузнавачки информации со царинските служби од поширокиот регион и со меѓународни и регионални организации.